

ITALOELLENICA 2023

Το Εργαστήριο Γλώσσας, Μετάφρασης και Μελέτης των σχέσεων μεταξύ ιταλικής και ελληνικής γλώσσας του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, υπό την αιγίδα της Ιταλικής Πρεσβείας και σε συνεργασία με το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο και το Centro di Studi Filologici e Linguistici Siciliani, διοργανώνει στη μνήμη των διαλεκτολόγων Κωνσταντίνου Μηνά, Fiorenzo Tosso και Roberto Sottile και του γλωσσολόγου Gabriele Iannàccaro το Διεθνές Συνέδριο

Διάλεκτοι και γλώσσες 'άλλες' στον ιταλικό και τον ελληνικό χώρο Dialecti e lingue 'altre' in Grecia e in Italia

Κεντρικό Κτίριο του ΕΚΠΑ (Πανεπιστημίου, 30), 19 – 21 Οκτωβρίου 2023

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Πέμπτη 19 Οκτωβρίου, Μεγάλη Αίθουσα Τελετών Εναρκτήρια Συνεδρία

18.00 *Χαιρετισμοί*

Γεράσιμος Σιάσος, Πρύτανης ΕΚΠΑ

Patrizia Falcinelli, Πρέσβειρα της Ιταλίας

Giovanni Ruffino, Πρόεδρος, Centro di Studi Filologici e Linguistici Siciliani

Γεράσιμος Παγκράτης, Πρόεδρος, Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Domenica Minniti-Γκώνια, Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής

Προσκεκλημένοι ομιλητές

18.20 Tullio Telmon, *La Dialettologia in Italia*

18.45 Ιωάννα Μανωλέσσου, *Η διαλεκτολογική έρευνα στην Ελλάδα σήμερα*

19.10 Emanuele Banfi, *L'Italia, terra di 'storiche' (e di nuove) minoranze linguistiche*

19.35 Ελένη Σελλά, *'Κατατεθειμένες' και 'μη κατατεθειμένες' δίγλωσσες ομάδες στην Ελλάδα σήμερα*

Streaming: <https://youtube.com/live/dlNmH0-nJrk>

Παρασκευή 20 Οκτωβρίου, Αμφιθέατρο Ιωάννης Δρακόπουλος

9.00-10.00 Εγγραφές

Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Διάλεκτοι και γλώσσες ‘άλλες’ στον ιταλόγλωσσο χώρο

(Προεδρείο: Giovanni Ruffino, Francesco Neri)

- 10.00-10.15 Annalisa Nesi, *In Toscana c'è il dialetto?*
- 10.15-10.30 Daniele Vitali, *I dialetti emiliano-romagnoli: distribuzione, ripartizione, struttura e vitalità*
- 10.30-10.45 Stella Retali-Medori, *Il corso e i suoi dialetti*
- 10.45-11.00 Rosanna Sornicola, *I dialetti della Campania e la storia linguistica del Meridione italiano*
- 11.00-11.15 Claudio Giovanardi, Andrea Testa, *Osservazioni sul lessico del romanesco contemporaneo*
- 11.15-11.30 Franco Crevatin, *L'Italia dialettale nord-orientale*
- 11.30-12.00 *Διάλειμμα*
- 12.00-12.15 Maurizio Viridis, *Scritture letterarie e traduzioni in lingua sarda*
- 12.15-12.30 Vito Matranga, *La minoranza italoalbanese: tra vecchie e nuove resistenze*
- 12.30-12.45 Domenica Minniti-Γκόνια, *Sistemi e proposte di trascrizione del greco-calabro*
- 12.45-13.00 Matteo Rivoira, *L'occitano e il francoprovenzale nelle Alpi italiane: questioni e prospettive*
- 13.00-13.15 Andrea Scala, *La romanà d'Italia e lo studio del contatto linguistico*
- 13.15-13.30 Luisa Revelli, *L'italiano 'lingua altra' fuori d'Italia: il caso del Corno d'Africa*
- 13.30-14.00 *Συζήτηση*

Streaming: <https://youtube.com/live/OnwrlsR9G1U>

Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Διάλεκτοι και γλώσσες 'άλλες' στον ελληνόγλωσσο χώρο

(Προεδρείο: Νικολέττα Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Emanuele Banfi)

- 15.00-15.15 Μαρίνα Τζακώστα, *«Όσα κρύβονται κι όσα μένουν φανερά»*: Ζητήματα παρεμβάσεων στην γλώσσα του Ερωτόκριτου
- 15.15-15.30 Γεωργία Κατσούδα, *Η διαλεκτική ποικιλία των Κυθήρων και οι γλωσσικοί δεσμοί της με τα επτανησιακά ιδιώματα*
- 15.30-15.45 Νίκος Λιόσης, *Επιδράσεις της όψιμης ελληνιστικής κοινής στην τσακωνική*
- 15.45-16.00 Γιώργος Τσουκνίδας, *Χαρακτηριστικά του γλωσσικού ιδιώματος του Δομοκού Φθιώτιδος*
- 16.00-16.15 Πηνελόπη Καμπάκη Βουγιουκλή, Τριαντάφυλλος Παπαδάκης, *Η διαλεκτική/λαϊκή ορολογία της φυτολογίας/ζωολογίας στη σύγχρονη διαλεκτική ποικιλία της Ξυλαγανής Ροδόπης: περιγραφή και εκπαιδευτική εφαρμογή*
- 16.15-16.30 Mark Janse, *Προοδευτικές περιφράσεις στα μικρασιατικά και νοτιοϊταλικά ελληνικά. Μία συγχρονική και διαχρονική προσέγγιση*
- 16.30-17.00 *Διάλειμμα*
- 17.00-17.15 Κώστας Ντίνας, *Οι νεολατινικές γλώσσες της βαλκανικής: η περίπτωση της Αρωμουνικής/Κουτσοβλαχικής*
- 17.15-17.30 Νίκος Κόκκας, *Οι διαλεκτικές ποικιλίες της πομακικής όπως αποτυπώνονται στην προφορική παράδοση των Πομάκων της Ξάνθης*
- 17.30-17.45 Ελένη Σκούρτου, *Ανύπαρκτες γλώσσες στην εκπαίδευση: Το παράδειγμα της Ρομανί στο ελληνικό σχολείο*
- 17.45-18.00 Σπύρος Αρμιοστής, *Η αύξηση της ορατότητας της Κυπριακής διαλέκτου*
- 18.00-18.15 Ευαγγελία Βλάχου, Γιώργος Κοτζόγλου, Χρυσούλα Παπαδοπούλου, *Ρωμανιώτικη/Γεβανική: Η γλωσσική ποικιλία των Ρωμανιωτών του ελλαδικού χώρου και της Διασποράς*
- 18.15-18.30 Ασημάκης Φλιάτουρας, Δέσποινα Αργυριάδου, Ιωάννα Πέππα, Ιωάννα Τσιγγέλη, *Τα αρβανίτικα στο χωριό Παραδημή του νομού Ροδόπης: γλωσσική αλλαγή και στάσεις ομιλητών*
- 18.30-19.00 *Συζήτηση και λήξη των εργασιών*
- 19.30-19.50 Μουσική performance με τραγούδια από την Ελλάδα και τη Νότια Ιταλία με την Ελένη και τη Σουζάνα Βουγιουκλή.

Streaming: <https://youtube.com/live/e9hO3hkiFAM>

Σάββατο 21 Οκτωβρίου

10.00-13.00 Επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο ή στο Μουσείο της Ακρόπολης
(συνάντηση στην είσοδο: 9.30)

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ATLANTE LINGUISTICO MEDITERRANEO

Πέμπτη 19 Οκτωβρίου, ώρες 10.00-12.00, Αμφιθέατρο Ιωάννης Δρακόπουλος

Στρογγυλή τράπεζα

*Ο Γλωσσικός Άτλαντας της Μεσογείου: Προς την ολοκλήρωση
του μεγαλύτερου γεωγλωσσικού εγχειρήματος του Εικοστού Αιώνα*

Ομιλητές: Giovanni Ruffino, Tullio Telmon, Franco Crevatin, Annalisa Nesi, Vito Matranga,
Domenica Minniti-Γκόνια.

Streaming: <https://youtube.com/live/aytmfuLKcDw>

Επιστημονική Επιτροπή: Franco Crevatin, Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή, Ελένη Σελλά,
Domenica Minniti-Γκόνια (Πρόεδρος)

Γραμματεία

Federica Grasso, Σκάι Ιγνατίου, Θάνος Καλογερόπουλος, Λεωνίδα Μπανάκος, Μαρία
Παγαρτάνη, Γιώτα Πολατίδου, Αλεξάνδρα Σουλάνη, Μιχάλης Φαφούτης, Νατάσα
Χουχουλή.

Είσοδος ελεύθερη. Θα χορηγηθούν βεβαιώσεις συμμετοχής. Θα υπάρξει ταυτόχρονη
διερμηνεία.

Sito: <https://translinguistics.cce.uoa.gr/italoellenica-2023/>